

Sygn. akt IV U 949/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2016 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołań Z. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 11 czerwca 2015 r. Nr (...) oraz z dnia 31 lipca 2015 r. Nr (...)

w sprawie Z. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość kapitału początkowego i wysokość emerytury

oddala oba odwołania.

Sygn. akt: IV U 949/15 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 11 czerwca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. działając na podstawie art.7 pkt 5 i art.174 ust.2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił Z. N. ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego z tytułu niewykonywania pracy z powodu opieki nad dzieckiem w okresie od 19 sierpnia 1993r. do 31 grudnia 1998r., na które przysługiwał zasiłek pielęgnacyjny, a następnie decyzją z 31 lipca 2015r. odmówił ubezpieczonej przeliczenia emerytury z uwzględnieniem w/w okresu wskazując, że od 18 sierpnia 1993r. ubezpieczona była uprawniona do renty dlatego brak jest podstaw do uwzględnienia jako okres nieskładkowy okresu sprawowania przez ubezpieczoną opieki nad dzieckiem przypadającej od 19 sierpnia 1993r. do 31 grudnia 1998r., a zatem w okresie pobierania renty.

Odwołania od obu powyższych decyzji wniosła ubezpieczona Z. N. wnosząc o ich zmianę poprzez ustalenie wysokości kapitału początkowego z uwzględnieniem jako okresu nieskładkowego okresu niewykonywania pracy z powodu sprawowania opieki nad dzieckiem, na które przysługiwał zasiłek pielęgnacyjny w okresie od 19 sierpnia 1993r. do 31 grudnia 1998r. oraz o przeliczenie w oparciu o tak ustalony kapitał początkowy emerytury. W uzasadnieniu stanowiska ubezpieczona wskazała m.in., że w sprawie ubiega się o przeliczenie emerytury, a nie renty, a skoro okres sprawowania opieki przypadł przed dniem nabycia prawa do emerytury, to fakt, że opiekę tę sprawowała w czasie pobierania renty nie podważa jej prawa do uwzględnienia wskazanego okresu jako okresu nieskładkowego przy obliczaniu emerytury. Ponadto ustalenie prawa do renty i pobieranie takiego świadczenia nie wyklucza podejmowania

pracy przez świadczeniobiorcę. Skoro zatem dozwolone jest kontynuowanie zatrudniania w okresie pobierania renty, a ona nie mogła takiego zatrudnienia podjąć z powodu opieki nad dzieckiem, to okres sprawowania tej opieki powinien być zaliczony jako okres nieskładkowy (odwołania k.1-3 i 15-18 akt sprawy). Odwołanie ubezpieczonej od decyzji z 11 czerwca 2015r. zostało zarejestrowane pod sygnaturą akt IV U 949/15, a odwołanie od decyzji z 31 lipca 2015r. pod sygnaturą akt IV U 1175/15. Postanowieniem z 4 marca 2015r. Sąd połączył obie w/w sprawy celem ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygnaturą akt IV U 949/15 (postanowienie k.24 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie przywołując argumentację zawartą w zaskarżonych decyzjach (odpowiedzi na odwołania k.4-5 i 19-20 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona Z. N. urodziła się w dniu (...) W dniu 27 marca 1978r. ubezpieczona urodziła syna D. N. (okoliczności niesporne).

W dniu 9 sierpnia 1993r. ubezpieczona wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o rentę. Po rozpoznaniu tego wniosku, decyzją z 20 października 1993r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej od 18 sierpnia 1993r. prawo do renty inwalidzkiej trzeciej grupy (decyzja z 20 października 1993r. k.16-17 akt rentowych za wnioskiem z 9 sierpnia 1993r.). Prawo do renty przysługiwało ubezpieczonej do 31 stycznia 2002r. (decyzja z 17 maja 2002r. o wstrzymaniu wypłaty renty z związku z nabyciem prawa do emerytury k.18 akt emerytalnych za wnioskiem z 22 lutego 2002r.). W okresie pobierania renty – do 31 grudnia 1998r. ubezpieczona była uprawniona do zasiłku pielęgnacyjnego na syna D. N. cierpiącego na schorzenie pod postacią astmy oskrzelowej (okoliczność niesporna – m.in. zaświadczenia o kwalifikacji do zasiłku pielęgnacyjnego k.18, 76 akt rentowych).

W dniu 22 lutego 2002r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonej o emeryturę. Po rozpoznaniu tego wniosku, decyzją z 17 maja 2002r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej od 1 lutego 2002r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku, emeryturę (decyzja z 17 maja 2002r. k.19 akt emerytalnych za wnioskiem z 22 stycznia 2002r.).

Następnie w dniu 19 grudnia 2012r. wpłynął do organu rentowego nowy wniosek ubezpieczonej o emeryturę i obliczenie jej w myśl nowych zasad. Po rozpoznaniu tego wniosku, decyzją z 8 stycznia 2013r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej przyznania emerytury w myśl nowych zasad, podnosząc że nie spełnia przesłanek określonych w art.55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ,tj. po osiągnięciu wieku emerytalnego 60 lat nie kontynuowała ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, a ponadto z wnioskiem o emeryturę wystąpiła po raz pierwszy przed 31 grudnia 2008r. i decyzją z 17 maja 2002r. przyznano jej to prawo (wniosek o emeryturę wg nowych zasad i decyzja z 8 stycznia 2013r. k.1-1v i 6 akt emerytalnych za wnioskiem z 19 grudnia 2012r.). W dniu 1 lutego 2013r. ubezpieczona skierowała do organu rentowego wniosek, w którym wskazała, że wbrew twierdzeniom organu rentowego po osiągnięciu wieku emerytalnego 60 lat kontynuowała ubezpieczenie emerytalno-rentowe i wniosła o ponowne rozpoznanie wniosku o emeryturę wg nowych zasad (pismo ubezpieczonej z 1 lutego 2013r. k.7 akt emerytalnych za wnioskiem z 19 grudnia 2012r.). W oparciu o poświadczenie okresów ubezpieczenia, organ rentowy ustalił, że w okresie od 30 listopada 2012r. do 6 grudnia 2012r. ubezpieczona podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu sprawowania opieki nad członkiem rodziny spełniającym warunki do przyznania zasiłku pielęgnacyjnego (poświadczenie ubezpieczenia k.9 akt emerytalnych za wnioskiem z 19 grudnia 2012r.). Po ponownym rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej, decyzją z 21 lutego 2013r. organ rentowy powtórnie odmówił ubezpieczonej przyznania emerytury w myśl nowych zasad, podnosząc, że nie spełnia przesłanek określonych w art.55 ustawy emerytalnej, gdyż z wnioskiem o emeryturę wystąpiła po raz pierwszy przed 31 grudnia 2008r. i decyzją z 17 maja 2002r. przyznano jej to prawo (decyzja z 21 lutego 2013r. k.10 akt emerytalnych za wnioskiem z 19 grudnia 2012r.). Na skutek odwołania ubezpieczonej od powyższej decyzji Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu wyrokiem z 6 marca 2014r. zmienił powyższą decyzję i zobowiązał organ rentowy do wyliczenia emerytury ubezpieczonej na podstawie art.26 w zw. z art.55 ustawy emerytalnej i o ile tak obliczona emerytura będzie korzystniejsza od emerytury wyliczonej w decyzji z 17 maja 2002r., do przyznania ubezpieczonej tego świadczenia (wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z 6 marca 2014r. wraz z uzasadnieniem k.38-42 akt emerytalnych – tom za kopią decyzji z 21 lutego

2013r.). W wykonaniu powyższego wyroku, decyzją z 3 czerwca 2014r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej – po uprzednim wyliczeniu decyzją z 26 maja 2014r. wysokości kapitału początkowego – emeryturę na podstawie art.55 w zw. z art.27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (decyzja z 3 czerwca 2014r. k.63-64 akt emerytalnych – tom za kopią decyzji z 21 lutego 2013r. oraz decyzja z 26 maja 2014r. o ustaleniu kapitału początkowego k.8-9 akt o ustalenie kapitału początkowego).

W dniu 28 maja 2015r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonej, w którym wskazując na wejście w życie ustawy z 5 marca 2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wniosła o ponowne ustalenie wysokości emerytury obliczonej zgodnie z art.26 ustawy emerytalnej przy uwzględnieniu średniego dalszego trwania życia wg tablicy obowiązującej w dniu osiągnięcia przez nią powszechnego wieku emerytalnego 60 lat, a nadto o ponowne ustalenie kapitału początkowego i wysokości emerytury z uwzględnieniem po 1,3% podstawy wymiaru kapitału początkowego z tytułu okresu opieki nad synem D. od 19 sierpnia 1993r. do 31 grudnia 1998r., na którego przysługiwał w tym okresie zasiłek pielęgnacyjny (wniosek z załącznikami k.65-67 akt emerytalnych – tom za kopią decyzji z 21 lutego 2013r.).

Zaskarżoną decyzją z 11 czerwca 2015r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej ponownego ustalenia kapitału początkowego z uwzględnieniem powyższego okresu opieki nad dzieckiem (decyzja 11 czerwca 2015r. k.10 akt o ustalenie kapitału początkowego), a kolejną zaskarżoną decyzją z 31 lipca 2015r. odmówił ubezpieczonej prawa do przeliczenia kapitału początkowego i emerytury z uwzględnieniem w/w okresu opieki nad dzieckiem (decyzja z 31 lipca 2015r. k.73 akt emerytalnych – tom za kopią decyzji z 21 lutego 2013r.).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania Z. N. podlegały oddaleniu.

W niniejszej sprawie ubezpieczona domagała się zmiany decyzji organu rentowego poprzez uwzględnienie do wysokości kapitału początkowego, a następnie do wysokości emerytury obliczonej wg zasad określonych w art.26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, okresu niewykonywania pracy od 19 sierpnia 1993r. do 31 grudnia 1998r. z powodu sprawowania opieki nad synem D. N., na którego przysługiwał zasiłek pielęgnacyjny.

Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że stanowisko ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.174 ust.2 pkt 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy ,tj. przed 1 stycznia 1999r. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 pkt 5 ustawy. Przywołany art.5 pkt 7 ustawy stanowi zaś, że okresami nieskładkowymi są przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy – z powodu opieki nad dzieckiem:

- a) w wieku do 4 lat - w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie – bez względu na liczbę dzieci – do 6 lat
- b) na które względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje zasiłek pielęgnacyjny – dodatkowo w granicach do 3 lat na każde dziecko.

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności sprawy stwierdzić należy, że brak jest podstaw do uwzględnienia do kapitału początkowego oraz wysokości emerytury okresu sprawowania przez ubezpieczoną opieki nad synem, na którego przysługiwał zasiłek pielęgnacyjny od 19 sierpnia 1993r. do 31 grudnia 1998r. Z przedstawionych wyżej ustaleń Sądu wynika, że wskazany okres przypada na czas, kiedy ubezpieczona uprawniona była do renty inwalidzkiej. Zgodnie zaś z przytoczonym wyżej przepisem zaliczenie okresu niewykonywania pracy z powodu opieki na dzieckiem

jako okresu nieskładkowego jest możliwe wówczas, gdy okres ten przypadał przed nabyciem prawa do emerytury lub renty. A contrario okres takiej opieki nie może być uznany za okres nieskładkowy, jeżeli przypada po nabyciu prawa do emerytury lub renty. Nie może odnieść skutku argument ubezpieczonej, że gdyby nie musiała opiekować się synem, to będąc na rencie mogłaby podjąć pracę. Oczywiście jest, że emeryt lub rencista może pracować, ale brzmienie powyższego przepisu nie pozostawia wątpliwości, że wolą ustawodawcy było aby do okresów nieskładkowych zaliczyć okresy niewykonywania pracy z powodu opieki nad dzieckiem przypadające przed nabyciem prawa do świadczenia emerytalnego lub rentowego. Nie można nie zauważyć, że osoba, która sprawuje opiekę na dzieckiem i tego powodu nie wykonuje pracy, nie ma źródła utrzymania, które miałaby, gdyby pracę wykonywała. Tymczasem emeryt lub rencista posiada uprawnienie do świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Nie można również zgodzić się twierdzeniem ubezpieczonej, że renta inwalidzka, do której była uprawniona w spornym okresie, jest wyłączona spod regulacji art.7 pkt 5 ustawy emerytalnej, a to z uwagi na niewymienienie renty inwalidzkiej w art.4 pkt 10 tejże ustawy. Renta inwalidzka, która została ubezpieczonej przyznana na podstawie ustawy z 14 grudnia 1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodziców jest tożsama z rentą z tytułu niezdolności do pracy przewidzianą w ustawie z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS. Pojęcie niezdolności do pracy zostało przy tym wprowadzone już do w/w ustawy z 14 grudnia 1982r., a to na mocy nowelizacji art.23 tejże ustawy obowiązującej od 1 września 1997r. Niezależnie od powyższego wskazać trzeba, że skoro kapitał początkowy ustala się na dzień 1 stycznia 1999r. – co zbiega się z datą wejścia w życie obecnie obowiązującej ustawy emerytalnej - to nie może być wątpliwości, że w regulacji art.174 ust.2 w zw. z art.7 pkt 5 tej ustawy, chodzi o renty inwalidzkie (renty z tytułu niezdolności do pracy) i renty rodzinne nabyte przed 1 stycznia 1999r.

Na koniec wskazać trzeba, że sposób wykładni analogicznego uregulowania zawartego w art.7 pkt 7 ustawy emerytalnej był już przedmiotem wypowiedzi Sąd Najwyższego - w wyroku z 23 sierpnia 2005r. w sprawie I UK 347/04 (OSNP 2006/13-14/220) oraz Sądu Apelacyjnego w Lublinie - w wyroku z 4 grudnia 2013r. w sprawie III AUa 1026/13 (Lex nr 1400370).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 kpc orzekł jak w sentencji wyroku.